

**ISTORIE, GENEALOGIE.
TRANSFERURI CULTURALE**

**TÖRTÉNELEM, GENEALÓGIA.
KULTURÁLIS TRANSZFER**

History, Genealogy.
Cultural Transfers

ACADEMIA ROMÂNĂ – ACADEMIA UNGARĂ DE ȘTIINȚE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA

Istorie, genealogie. Transferuri culturale

Történelem, genealógia. Kulturális transzfer

*Lucrările celei de a XXIII-a Reuniuni
a Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungară
(Alba Iulia, 21–22 septembrie 2016)*

Volum îngrijit de:
Nicolae EDROIU
Remus CÂMPEANU
Laura STANCIU

Editura MEGA
Cluj-Napoca
2017

Cuprins

Prefață

*Cea de a XXIII-a Reuniune a Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungară
(Alba Iulia, 21–22 septembrie 2016).....7*

Cuvânt de salut.....9

Nicolae Edroiu

Stadiul actual al cercetărilor genealogice din România.....11

Susana Andea

Scriitori din cancelaria princiară. Schițe de genealogie.....21

Avram Andea

Petru Dobra: genealogie și „cursus honorum” (?–1757)31

Nagy Levente

Fiktív és reális genealógiák Oláh Miklóstól Esterházi Páli.....37

Ștefan S. Gorovei

Armeni din Moldova în Transilvania, Ungaria și-n lumea largă. Un studiu de caz. 53

Miskolczy Ambrus

A babonák genealógiája és a kulturális transzfer. M. Brukenthal 1789-es ankétja....87

Miskolczy Ambrus

*Nemzeti, nemzetiségi mítoszok és programok Magyarországon a 19. Században
(francia-magyar-román párhuzamok).....109*

Lajtai L. László

*Genealógia és nemzetépítés. Hunyadi János származásának, kérdése a 19. század
és a 20. század elejének magyarországi történetírásában és tankönyveiben.....125*

C. Tóth Norbert

A püspök és a prépost: a két Bacskai Miklós..... 149

Laura Stanciu

Dinamica identității naționale și relațiile confesionale româno-maghiare.

O analiză comparativă la 1750 și la 1850 155

Remus Câmpeanu

Spații ardelenale ale transferului cultural în veacul al XVIII-lea 163

Ábrahám Barna

Felekezetiég vagy közös kultúraépítés? Románok és szlovákok a 19. században..... 177

Anexe..... 187

Prefață

Cea de a XXIII-a Reuniune a Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungară (Alba Iulia, 21–22 septembrie 2016)

Cea de a XXIII-a Reuniune a Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungară și-a desfășurat lucrările la Alba Iulia în zilele de 21–22 septembrie 2016, cu sprijinul deosebit de generos oferit de conducerea Universității „1 Decembrie 1918” din acest municipiu.

Tema recentei Reuniuni, convenită la cea precedentă, care a avut loc la Budapesta, în anul 2014, a privit „Genealogia și Istoria”, precum și problematica „Transferurilor culturale”.

Instituită în 1971, în contextul intensificării relațiilor de colaborare interacademică dintre Academia Română și Academia Ungară de Științe, această Comisie a avut o activitate fructuoasă de-a lungul a 45 de ani de existență, dezbătând probleme de mare importanță științifică referitoare la istoria celor două popoare și țări. A constituit, deopotrivă, un mijloc eficient de dezbateri istoriografică, facilitând totodată schimbul de informație științifică, de comunicare a principalelor rezultate obținute de istoricii din România și respectiv din Ungaria.

La Reuniunea de la Alba Iulia din septembrie 2016 au fost prezentate 13 comunicări științifice – șase datorate istoricilor unguri și șapte celor români – fiind aduse informații documentar-istorice noi, puncte de vedere și concluzii menite să contribuie la mai buna cunoaștere a problematicii istorice dezbătute cu acest prilej.

Din Partea Română au prezentat comunicări: Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, președintele Părții Române în Comisie (*Stadiul actual al cercetărilor genealogice din România*), Maria Magdalena Székely, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași (*Înrudirea în Moldova – loc de memorie*), Susana Andea, Institutul de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca (*Scriitori din cancelaria princiară. Schițe de genealogie*), Avram Andea, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (*Petru Dobra: genealogie și „cur-sus honorum”*), Ștefan S. Gorovei (*Armeni din Moldova în Transilvania, Ungaria și-n lumea largă. Un studiu de caz*), Laura Stanciu, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (*Raportul Confesiune – Națiune la românii ardeleni. O*

analiză comparativă la 1750 și 1850) și Remus Câmpeanu, Institutul de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca secretarul Părții Române a Comisiei (*Spații ardelene ale transferului cultural în veacul al XVIII-lea*).

Din Partea Ungară s-au prezentat comunicările: Tarsoly István (*Noi posibilități de cercetare în domeniul Genealogiei*), Nagy Levente, secretarul Părții Ungare în Comisie (*Genealogii reale și fictive de la Nicolae Olahus la Esterházi Pál*), Miskolczy Ambrus, președintele Părții Ungare în Comisie (*Genealogia superstițiilor și transferul cultural. Studiu de caz. Ancheta lui M. Brukenthal din anul 1789*), Lajtai László (*Genealogia și făurirea națiunii. Problematika descendenței Huniazilor în manualele de istorie din secolul al XIX-lea*), Toth C. Norbert (*Genealogia în sprijinul Arhondologiei: nume similare – persoane diferite*) și Barna Ábrahám, (*Confesionalism sau conturarea unei culturi comune? României și slovacii în secolul al XIX-lea*).

Dezbaterile purtate de istoricii din cele două țări au oferit totodată un oportunitate de informare reciprocă asupra aparițiilor recente din literatura istorică din România și din Ungaria, de a schimba informații documentar-istorice în vederea asigurării unei mai bune cunoașteri a evoluției cercetărilor științifice din domeniul Istoriografiei.

Pe parcursul discuțiilor a fost subliniată, odată mai mult, importanța pe care știința auxiliară a Genealogiei o are pentru Științele Istorice, sursele de natură istorică pe care aceasta le poate pune la îndemâna Istoriei în vederea reconstituirii trecutului unor familii și personalități care au avut un rol semnificativ în derularea unor fapte și evenimente de natură istorică.

S-a efectuat, totodată, un schimb de cărți apărute în domeniile dezbătute în cadrul Reuniunii Comisiei, precum și în cele investigate de către istoricii participanți la recenta reuniune științifică.

Cu acest prilej au fost vizitate muzeele și bibliotecile documentare, precum și monumentele istorice din Municipiul Alba Iulia, fiind efectuată, totodată, o excursie de documentare științifică la Mănăstirea Râmeț – jud. Alba.

Publicarea acum în volum a textului acestor comunicări, asumată de Partea Română a Comisiei, va contribui – nu ne îndoim – la punerea în circuit științific mai larg a contribuțiilor științifice aduse cu prilejul acestei importante reuniuni științifice.

Pentru apariția volumului, precum și pentru asigurarea întregii desfășurări a acestei manifestări științifice ținem să exprimăm încăodată mulțumiri conducerii Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Rectorului acestei Universități, dlui prof. univ. dr. Daniel Breaz.

Prof. dr. Nicolae EDROIU

Membru corespondent al Academiei Române
Președintele Părții Române în Comisia Mixtă
de Istorie Româno-Ungară